

Volria ferme l'grandissim place d'aviar-me la m.
Sardana, que vaig sentit-hi fa temps tota un dia? Artie
font un repertori que vell conservar a perpetuitat en dit.
M'avia saber si voste ml permetria de torar a Paris.
Si esta publicada, no cal dir que mon bon
mestre m'aviari un exemplar ab dedicatori-
nil mercès.

PAVILLON HENRI IV

BIARRITZ

Septembre 1913

Mestre idolatrat: Malgrat mon
aparent negligencia en perdre la pluma per
communiar ab voste, en totas parts y sempre segueixo
y en preuch las novas que puech, tant las artisti-
cas ~~com~~ les personals. Vaig anar, fa 2 ó 3
mesos a Espanya y al passar per Barcelona
van dir-me mon amic que l' Mestre era a
passar l' istiu fora: Com mon intencio es de
tornar dins poc a passar algunes dies, vaig
deixar-lo per mes tard: Altrament hauria anat
a trobar-lo en son estival residencia. Al tornar
a Espanya espero, si soch uns dies a Barcelona,
perdre algunes lliçons ab el Mestre, que com
mes vaig pel mon y mes en sento, y com mes
celebritats passen devant meu, mes **anyoro**.

A Paris y a tot arreu, quan me preguntan qui
es, a mon parer, el mes gran mestre que he sentit
dich ab la mes sincera convicció, que apart
Paderewsky, que he conegut y sentit intimament a
Paris, el unic que m'ha fet sentir un piano que
cante, que te sonoritat y no notas, en fi un piano que

no m'aburreix als 5 minuts de sentirlo es el
meu Mestre: el meu Mestre modest, a qui Deu
no perdonaria may de no haver donat mas que-
tas voltetes pel món per ensenyar a la nostra
glacial y comercial humanitat lo qu'es fer art,
art pur y verader sobre l' teclat. Cusi, passen
evident, car me seria molt facil d' escriure fins
denia contre tants Tocadors de teclas y tan escalfa
timboret com deya l' Mestre y que tots els dies sento
ja poch, he llegit en algunes Revistes de Barcelona
la Resenya dels concerts que vostè va donar ultimament
en dita Capital y veraderament es llàstima que s' con-
cretin en Espanya las sevas tournées - Quan vindré, espero
car Mestre que m' donaria l' plaer de tocar quelcom per
mi tot sol; Sovint penso, al sentir tants grans virtuosos
de fabrica, al tocar dolç, fort, impecable y expressiu de un
Mestre que m' esforso d' imitar y qu' es la unica cose que
mi ha fet conservar l' amor al piano: Desgraciadament,
la vida mi ha girat cap a un altre costat en el qual
comenss a fer furor a Paris, la opereta: Vaig a con-
tarli en detall quelcom d' interessant - Figuris, en Mestre,
que al arribar a Paris fa ja mes de 5 anys (¡com passen!)
ni havia fet l' ilusio de conquistar gloria y profit ab l' art
meu, ab el mes meu, o sia ab la interpretació dels autors
preferits y de mes obres al piano - Mica a mica y pel
roze mi he convenut de que l' public musical de Paris
causat de tanta extravagancia moderna y de tanta musica
futurista (?) ja no va mes als concerts serios, y en prom
feynes de gorra - Jo crec que per fer musica d' un genero
nou o diferent de tot lo que fins ara s' ha fet, s' ha de
tenir molt de talent o un xic de geni, y la abundancia

de la producció y dels autors nous y renovadors no correspon
ni pot correspondre al número de genis ni creadors. Aquest
snobisme a operat en mi, revolucionari en tot, una reacció en
favor del veritable art y ni ha fet veure la martingala
de moltes celebritats actuals que a París triomfan (d'un
triomf curt) per sas extravagancies. — Jo, que vosté ja sap,
mon bon Mestre, un somniador y un poeta avans tot, y al
mateix temps un home practic que sap el poder de la
ciencia en tota les cosas, m'he he apercebut prompte
de que ~~l'elaboració~~ París es dels arrivistas y dels que
la saben mes llarga y he regit la corrent de las in-
constancies tot y conservant mon art per cosa meua y
per certes raras ocasions que s'presentan.

Resultat: Avans, després d'un tip d'estudi, daba
un concert o tocaba en un salon, y convidaba a venir
als meus col·legas y venia algunes entrades a la gent
rica = Mon col·lega, sense fer atenció a mes qualitats,
sols feyan remarcar els defectes mes o menys aparents, y
la gent rica ni s'aguera escoltava, convençuda de que
s'ha de conèixer per ser celebre avans de ser bon
artista — En fi, treball, disgustos, indiferencia y gaus =

Al veure que aquest camí no es el dels que
volien ser algo vaig canviar de ruta. — (Wagner
deya ((pels camins mes escabrosos fins al cel)) Jo dic
((pels camins mes curts fins al Paradís)) — Al veure
que algunes de mes obres lleugeres tenian gran èxit
y m' donaban un resultat ~~ff~~ inesperat y al veure que
el camp estava lliure y que tots els compositors d'aquest
gènere (casi tots detestables) se la passaban grassa, mentres
que ls imbecils y infantils somniadors passaban gaus
vaig reconèixer de que tots els mètis honrats son bons per

arriben a lo que me se proposa y vaig decidir dedi-
~~car~~ com a compositor musica lleigera, esperant el dia
en que nous metri me permetin de fer la gran musica -
Desde l' començament, malgrat tot he procurat que tot lo
que surt de les meves mans sigui, en son gener, de lo millor,
y actualment, a Paris ma situació es envejable y en poc
temps hauré guanyat casi una fortuna (!) - Actualment
tothom diu que tinc talent, y sovint aprofita la ocasió per
parlar sincerament y fer sentir algo mes meu que lo qu'ells
admiran - Aquest metí n' ha obert las portes, de tots els rebors
y una contrata venturosa ab un Editor que no sap hont po-
sar-me y una renta que mas obertes me donan per la
Societat d' Autors -

Com artista tinc la satisfacció de poder fer art a casa
meua ab un bon piano y confortablement (al costat de mon amic
gueto y companya de glories y fatigas: no ho digui a ningú (!)) y com
a home la satisfacció d' haver protegit alguns amics de talent
y d' haver tret a ma familia de la miseria y haver fet una
bona situació a Paris a mon germà violinista, que es un artista -
Además la meua nomenada en la musica lleigera fa que ara pu-
blicaré costats mes series que tothom admiraria perquè seran meves -

Una dels casos que va inspirarme mes sobre l' camí que m' con-
venia seguir va ser el dia que vaig conèixe la familia del mestre
Journod y vaig éster en sa casa y vaig veure que dit Mestre ho tre-
ballaba en un 8e pis com jo, sinó en un palau y ab son gran orque-
y tot lo necessari per treballar ab gust - Un altre dels casos es un
dia que en un Salon hont tocaba mes nous valsos meus, tothom
va venir a felicitar-me com a compositor y pianista (?) inclús uns
sempers tot decorats y que passen pels grans artistes - Un fi, car
Mestre, deixi fer a en Gentis, que creu sapiguer hont va y qu'es-
tà segur de fer un dia honor al seu Mestre; qui esta content de sa
vida, qui es artista honrat sempre y en tot, y que no obvida
may a voste de qui espera llargues noves y a qui desitja
anys y anys de vida perquè veigi l' resultat final d'aquesta
lleugria, que sovint l' anyora y que l' aprecia mes de lo que creu
Seris

Loc a Biarritz hont passo l' mes de setembre - Pot escriure a Paris - 39 Rue du Simphon